

Ključni rezultati EASO-ova godišnjeg izvješća o situaciji azila u EU-u u 2015.

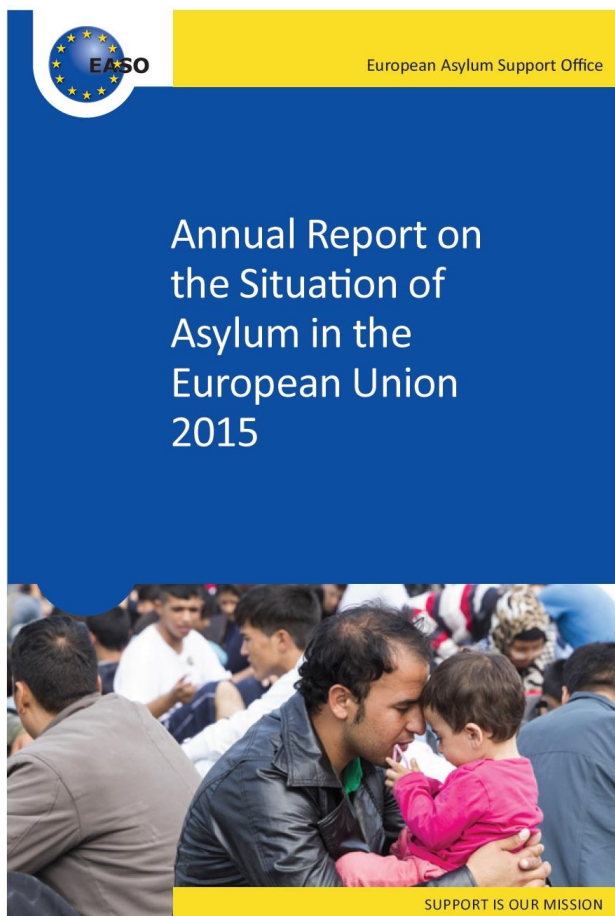
Uvod

U EASO-ovu godišnjem izvješću za 2015. pruža se sveobuhvatni pregled broja i naravi podnesenih zahtjeva za međunarodnu zaštitu u svih 28 država članica EU-a te u Norveškoj i Švicarskoj (zemlje EU+). Njime se ispituju trendovi u azilu, uključujući ključne izazove i odgovore tijekom godine, veliki institucionalni i pravni događaji te iznosi pregled praktičnog funkcioniranja zajedničkoga europskog sustava azila (CEAS). Informacije su pružile države članice, UNHCR, civilno društvo, stručnjaci za informacije i terenski službenici.

Ključne točke izvješća

- U 2015. godini podneseno je gotovo 1,4 milijuna zahtjeva za međunarodnu zaštitu u zemljama EU+, što je najveći broj od početka prikupljanja podataka na razini EU-a 2008. godine.
- Najveći broj zabilježenih zahtjeva za azil podnijeli su građani Sirije, svih zemalja zapadnog Balkana i Afganistana. Glavne zemlje prihvata bile su Njemačka, Mađarska, Švedska, Austrija i Italija.
- Krajem 2015. godine broj osoba koje čekaju odluku o svojim zahtjevima za međunarodnu zaštitu u zemljama EU+ prešao je milijun. Količina zahtjeva na čekanju udvostručila se u odnosu na 2014. godinu.
- Kriza u Siriji i dalje je ključni čimbenik u broju podnesenih zahtjeva za međunarodnu zaštitu u zemljama EU+. Prijave koje su podnijeli Sirijci dosegle su brojku od više od 380 000, trostruko više nego 2014. godine.
- Broj zahtjeva iz zemalja zapadnog Balkana u 2015. godini gotovo se udvostručio na 201 405 podnositelja zahtjeva, a većina osoba koje su podnijele zahtjev dolaze s Kosova ili iz Albanije.
- Afganistan je sa 196 170 podnesenih zahtjeva (povećanje za 359 %) ostao jedna od glavnih zemalja iz koje potječu podnositelji zahtjeva i koja ima najveći udio djece bez pratnje koja su podnijela zahtjev za međunarodnu zaštitu u odnosu na sve zemlje EU+ (25 % svih podnositelja zahtjeva iz Afganistana).
- Prihvaćen je prvi zajednički napor EU-a usmjeren na preseljenje kada je 27 država članica, zajedno s državama pridruženima Dublinskoj uredbi, preuzelo obveze preseljenja 22 504 raseljenih osoba izvan EU-a unutar dvije godine.

Značajni događaji u 2015.

Program premještanja

Budući da je 2015. došlo do nezabilježenog priljeva podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu, prihvaćen je program premještanja u svrhu pružanja podrške najizloženijim državama članicama – Italiji i Grčkoj – koje su bile pod velikim pritiskom. Nakon prijedloga Komisije u svibnju 2015. godine, Vijeće je donijelo dvije odluke kojima je uspostavljen mehanizam za privremeno i iznimno premještanje 160 000 podnositelja zahtjeva kojima je nedvojbeno potrebna međunarodna zaštita iz Grčke i Italije. Taj će se mehanizam primjenjivati dvije godine, sve do rujna 2017.

Djeca bez pratnje

2015. godine ukupno je 95 985 djece bez pratnje podnijelo zahtjev za međunarodnu zaštitu u zemljama EU+, što je gotovo četiri puta više nego prethodne godine. Povećanja su bila najznačajnija u četiri glavne zemlje prihvata: Švedskoj, Njemačkoj, Mađarskoj i Austriji. Te su zemlje zajedno zabilježile 70 % svih zahtjeva za azil koje su podnijeli maloljetnici bez pratnje. Vrlo velik priljev podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji tvrde da su maloljetni dovelo

je do izazova u pogledu pravilne procjene starosti te nemogućnosti ili kašnjenja u pronalasku skrbnika.

Prihvatni objekti

Porast zahtjeva za azilom u 2015. godini doveo je do nedostatka smještaja u mnogim državama članicama, posebice tijekom ljetnih mjeseci. Neke države članice morale su udvostručiti ili utrostručiti svoje prihvatne kapacitete, s naglaskom na potrebu za većom fleksibilnošću u pogledu prihvatnih objekata. Mjere poduzete u svrhu suočavanja s tim izazovima uključivale su pružanje dodatnog trajnog i privremenog/hitnog smještaja, uspostavljanje novih centara za početni prihvati i bližu suradnju među susjednim državama članicama.

Podrška EASO-a

Prošle je godine EASO nastavio pružati operativnu podršku Grčkoj, Italiji, Bugarskoj i Cipru. Od rujna 2015. godine EASO podupire program premještanja EU-a iz Italije i Grčke u druge europske zemlje na temelju Operativnih planova o preseljenju „žarišta” potpisanih s obje države članice angažiranjem stručnjaka, uključujući mobilne timove, te razvojem nekoliko alata za pomoć u raznim koracima premještanja (letci s informacijama, informacije prije odlaska, registracija, postupak uparivanja, alat za određivanje ugroženih slučajeva).

Razvoj nacionalnih sustava azila

Budući da je rok za prijenos preinačene *pravne stečevine* u području azila prošao 2015. godine, nekoliko je država članica uvelo pravne promjene u svojim nacionalnim sustavima azila. Istovremeno je veliki priljev

podnositelja zahtjeva u nekoliko zemalja EU+ pokrenuo hitne mehanizme u pogledu upravljanja granicama, brze registracije i obrade slučajeva te revizije upotrebe posebnih postupaka.

Informacije i pravna pomoć

Godine 2015. uvedeno je nekoliko pravnih promjena u zemljama EU+ koje su proširile opseg informacija i pravnu pomoć koje pružaju podnositeljima zahtjeva za međunarodnu zaštitu u različitim fazama postupka. Ta područja predstavljaju izazov i u 2015. godini, posebice u smislu povećane potrebe uz često ograničenu dostupnost specijaliziranih resursa.

Strategija za budućnost

U skladu s prijedlogom Komisije za Agenciju za azil Europske unije EASO ulazi u novu fazu svojeg razvoja prema novim i proširenim odgovornostima te novim ovlastima, nadovezujući se na svoj dosadašnji rad.

Idite na <https://www.easo.europa.eu/information-analysis/annual-report> da biste vidjeli cijelo izvješće.